

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده توانبخشی

طرح دوره: مبانی زبان‌شناسی و آواشناسی اکوستیک

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: شنوایی شناسی
عنوان درس: مبانی زبان‌شناسی و آواشناسی اکوستیک
کد درس: ۱۶
نوع و تعداد واحد: ۳ واحد نظری - عملی (۳ واحد نظری)
نام مسؤؤل درس: دکتر فرزانه فتاحی
مدرس/ مدرسان: دکتر فرزانه فتاحی
پیش‌نیاز/ هم‌زمان: ۱۳ (سایکو اکوستیک)
رشته تحصیلی: شنوایی شناسی
مقطع تحصیلی: کارشناسی
نیمسال تحصیلی: سوم

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: استادیار
محل کار: گروه شنوایی شناسی، دانشکده توانبخشی
تلفن تماس: ۰۲۱۷۷۵۳۰۶۳۶
نشانی پست الکترونیک: jfatahi@tums.ac.ir

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

با توجه به اینکه شناخت بحثها و موضوع های توانبخشی شنوایی مستلزم آگاهی از اصول آواشناسی و زبان‌شناسی است، آشنایی دانشجویان شنوایی شناسی با مفاهیم یاد شده ضروری است. به علاوه ، موضوع های این درس به فهم مطالب دروس بعدی کمک می کند. محتوای آموزشی به صورت پادکست، PDF اسلاید و یا محتوای صوتی تصویری (mp4) و ... ارائه می‌شود. همزمان تکالیفی با مشخص شدن زمان تحویل دانشجویان مشخص می‌شود. در طول ترم به سوالات دانشجویان از طریق سامانه یا یکی از مدیاهای اجتماعی پاسخ داده می‌شود. بازخورد به تکالیف دانشجویان هم به صورت فردی و هم به صورت گروهی بر حسب نیاز صورت می‌گیرد.

هدف کلی:

آشنایی با مفاهیم اصلی علوم زبان شناسی و آواشناسی و شناخت کاربرد آواشناسی تولیدی و اکوستیک در شنوایی شناسی

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

- تسلط نسبی بر مباحث آواشناسی و واج شناسی
- تسلط نسبی بر خط واج نگار فارسی
- آشنایی با تحلیل فورمت‌های آوایی فارسی افراد سالم و کودک و افراد دارای اختلال شنوایی
- آشنایی با کاربرد آواشناسی تولیدی و اکوستیک در ساخت آزمون‌های گفتاری

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

- پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

اهداف شناختی:

- مروری بر تعاریف و مفاهیم مرتبط با زبان
- آشنایی با زبان شناسی و حوزه های آن
- تسلط نسبی بر آواشناسی و واج شناسی
- تسلط نسبی بر خط واج نگار فارسی
- آشنایی با ویژگی های زنجیری و زبر زنجیری گفتار
- آشنایی با واحدهای آوایی مرکب و فرایندهای آوایی
- آشنایی با بر نحوه دریافت ویژگی‌های زنجیری و زبر زنجیری گفتار توسط دستگاه شنوایی
- آشنایی با حوزه‌های معنی شناسی، صرف ، نحو و کاربردشناسی
- آشنایی با تحلیل فورمت‌های آوایی فارسی و مقایسه فورمت‌های تولید شده افراد سالم و دارای اختلال
- آشنایی با کاربرد آواشناسی تولیدی و اکوستیک در ساخت آزمون‌های گفتاری

- آشنایی با حوزه عصب شناسی زبان و رشد زبان و گفتار کودک
- آشنایی با بر دوزبانگی

اهداف عاطفی:

- دانشجو انگیزه لازم برای استفاده از خط واج نگار فارسی را پیدا کند.
- دانشجو انگیزه لازم برای تحلیل فورمت‌های آوایی فارسی و مقایسه فورمت‌های تولید شده افراد سالم و زبان‌شناسی و آوا شناسی اکوستیک خود را پیدا کند.
- دانشجو انگیزه لازم برای تحلیل واج شناسی، معنی شناسی، صرف، نحو و کاربردشناسی افراد کم شنوا را پیدا کند.

اهداف روانی حرکتی:

- دانشجو بتواند از خط واج نگار فارسی به درستی استفاده کند
- دانشجو بتواند بدرستی تحلیل آواشناسی، واج شناسی، معنی شناسی، صرف، نحو و کاربردشناسی افراد هنجار و کم شنوا را پیدا کند.
- پروژه های فردی یا گروهی مرتبط با اهداف ذکر شده انجام دهد.

رویکرد آموزشی^۲:

ترکیبی^۴

حضوری

مجازی^۳

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

کلاس وارونه

یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

2. Educational Approach

3. Virtual Approach

4. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروههای کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی ، نمایش (**demonstration**)

تقویم درس:

نام مدرس / مدرسان	امکانات و وسایل	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	روش تدریس	عنوان مبحث	جلسه
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش مجازی	آشنایی با مباحث درس - طبقه بندی موضوعات - نحوه ارائه کارهای کلاسی و نحوه ارزشیابی زبان: تعاریف و مفاهیم مرتبط	۱
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش مجازی	زبان شناسی	۲
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش مجازی	حوزه های زبان شناسی	۳
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید	مطالعه محتوای	آموزش مجازی	آواشناسی	۴

		درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید			
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش تلفیقی	واج شناسی	۵
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش تلفیقی	آشنایی با خط واج نگار فارسی	۶
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش تلفیقی	ویژگی‌های زنجیری و زبر زنجیری گفتار	۷
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش تلفیقی	نحوه دریافت ویژگی‌های زنجیری و زبر زنجیری گفتار توسط دستگاه شنوایی	۸
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش تلفیقی	امتحان میان ترم واحدهای آوایی مرکب	۹
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش تلفیقی	فرایندهای آوایی	۱۰
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش تلفیقی	آشنایی با حوزه ساخت واژه	۱۱

دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش تلفیقی	آشنایی با حوزه نحو	۱۲
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش تلفیقی	آشنایی با حوزه معناشناسی و کاربرد شناسی	۱۳
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش تلفیقی	مفاهیم بین رشته ای زبان شناسی عصب شناسی و رشد زبان و گفتار کودک	۱۴
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش تلفیقی	تحلیل فورمت‌های آوایی فارسی و مقایسه افراد سالم و دارای اختلال	۱۵
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش تلفیقی	کاربرد آواشناسی تولیدی و اکوستیک در ساخت آزمونهای گفتاری	۱۶
دکتر فرزانه فتاحی	سامانه نوید وایت برد، ویدیو پروژکتور و کامپیوتر	مطالعه محتوای درسی، مشارکت در بحث‌های گروهی،	آموزش تلفیقی	کنفرانس دانشجویان- جمع بندی	۱۷

نقش و وظایف دانشجو:

در این درس، دانشجو باید تکستی که برای هر جلسه معرفی شده است را مطالعه و محتوای تولیدی استاد را مشاهده نموده، در بحث مشارکت فعال داشته باشد و تکالیف سیستم مجازی را انجام دهد.

روش ارزیابی دانشجو:

بخشی از نمره درس به انجام به موقع تکالیف درسی و مابقی به آزمون پایان ترم اختصاص دارد

- ارزشیابی تکوینی: امتحان میان ترم و ارزشیابی تکالیف سامانه نوید (یک سوم نمره)
- ارزشیابی تراکمی یا پایانی: آزمون کتبی تستی (دو سوم نمره)

منابع:

کتاب:

- ۱- آزیتا افراشی، ۱۳۹۸، ساخت زبان فارسی، ویراست ۲، قم: چاپ گلها
- ۲- ترسک، لارنس (مترجم: اخلاقی، فریار)، ۱۳۸۱، مقدمات زبانشناسی، تهران: نشر نی
- ۳- یول، جورج (مترجم: حیدری، نسرین)، ۱۳۷۷، بررسی زبان، تهران: انتشارات سمت
- ۴- حق شناس، محمدعلی، ۱۳۵۶، آواشناسی، تهران: انتشارات آگاه
- ۵- فرای، دی بی، (مترجم: جهانگیری، نادر)، ۱۳۶۹، فیزیک گفتار، مقدمه‌ای بر آواشناسی اکوستیک، مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی.

6- Stephen c. levinson, 1991, Pragmatics, Cambridge University Press, New York